

سؤالات كتاب

مطالعات اجتماعى

پايه سوم ابتدائى

همراه با پاسخ

فصل اول

(من به دنیا آمده‌ام)

درس اول

۱- چه کارهایی در بیمارستان انجام می‌دهند تا نوزادان با یکدیگر عوض نشوند؟

الف) دور دست آن‌ها نواری می‌بندند که روی آن نام خانوادگی، نام مادر، قد، جنسیت، وزن نوشته‌اند.

ب) کف پای نوزاد را جوهر می‌کنند و روی کاغذ فشار می‌دهند و اثر کف پای نوزاد را می‌گیرند.

۲- توانایی نوزاد دوماهه در دیدن و شنیدن چگونه است؟

در دوماهگی درست نمی‌بیند ولی صداها را خوب می‌شنود.

۳- منظور از محل تولد و محل صدور شناسنامه چیست؟

منظور از محل تولد مکانی است که شخص به دنیا آمده است و محل صدور مکانی که شناسنامه صادر و دریافت شده است.

۴- چرا هنگام بغل کردن نوزاد باید مراقب سرش باشیم؟

چون نوزاد نمی‌تواند سرش را نگه دارد.

۵- شناسنامه چه اهمیتی دارد و نشان‌دهنده‌ی چه چیزهایی است؟

شناسنامه‌ی هرکسی نشان می‌دهد که او کیست. و از کدام خانواده و اهل کدام کشور است.

۶- چرا باید در نگهداری شناسنامه دقت کنیم؟

چون خیلی کارها مانند ثبت نام در مدرسه، گرفتن دفترچه‌ی بهداشتی، ازدواج و کار از شناسنامه استفاده می‌کنیم برای همین باید در نگهداری آن دقت کنیم.

۷- چه اطلاعاتی در صفحه اول شناسنامه ثبت شده است؟

نام و نام خانوادگی، نام پدر، نام مادر، تاریخ تولد، (روز/ماه/سال) شماره ملی، محل تولد، محل صدور شناسنامه.

(من بزرگ تر شده‌ام)

درس دوم

۱- دو مورد از تغییرات بدن‌تان از زمان تولد تاکنون را نام ببرید؟

وزن ما بیشتر و قدمان بلندتر شده است.

۲- وقتی متولد شدید، به چه نوع غذایی نیاز داشتید؟

فقط شیر مادر

۳- در دوران نوزادی برای این که نیاز شما برطرف شود، چه می‌کردید؟

با گریه کردن دیگران را متوجه نیازمان می‌کردیم.

۴- آیا بازی‌های امروزی شما دو یا سه سالگی‌تان فرق دارد؟

بله بازی‌هایمان بیشتر فکری شده است.

۵- آیا تغییراتی در نیازهای شما به وجود آمده است؟

بله، همراه با رشدمان در نوع بازی‌ها و غذایمان تغییر ایجاد شده است و چیزهای مختلف بیشتری نیاز داریم.

۶- کارهایتان را از چه کسانی یاد گرفته‌اید؟

پدر و مادر، بزرگ‌ترها، معلم.

۷- آیا می‌توانید بگویی وقتی که دو یا سه ساله بودید، چه کارهایی را نمی‌توانستید انجام دهید؟

کارهایی که نیاز به مهارت زیاد داشتند، مثل باز و بسته کردن در اتاق، زیپ لباس، کفش پوشیدن، نوشتن و...

(آیا ما مثل هم هستیم)

درس سوم

۱- چه تفاوت‌هایی بین شما و دوستانتان وجود دارد؟

همه‌ی ما در شکل و قیافه مانند: رنگ، مو پوست، چشم، قیافه، قد و هیکل با یکدیگر تفاوت داریم.

۲- بین شما و دوستانتان چه شباهت‌هایی وجود دارد؟

همه‌ی ما به غذا، آب، محبت و مهربانی، آرامش نیاز داریم و چیزهای زیبا را دوست نداریم.

۳- چرا دیگران بعضی از کارها را بهتر از ما انجام می‌دهند؟

چون هر یک از ما استعدادها و توانایی‌هایی داریم که باعث می‌شود، بعضی از کارها را بهتر انجام می‌دهیم.

۴- چرا خداوند ما انسان‌ها را، با شباهت‌ها و تفاوت‌های مختلف آفریده است؟

برای این که انسان‌ها بتوانند کارهای متفاوت انجام دهند و برای یکدیگر مفید باشند.

۵- چرا مسخره کردن دیگران نادرستی است؟

چون مسخره کردن یکی از صفات ناپسند است و دوستی‌ها را از بین می‌برد.

۶- از معلم خود پرسید خداوند در قرآن در این باره چه فرموده است؟

خداوند می‌فرماید: از گروه مسخره کنندگان، دیگران را مسخره نکنید شاید آنان که مسخره می‌شوند، از شما بهتر باشند.

۷- اگر همه‌ی انسان‌ها مثل هم بودند، همه یک‌شکل و یک قیافه داشتند و علاقه‌ها و توانایی‌هایشان

کاملاً شبیه هم بودند چه می‌شد؟

نمی‌توانستند یکدیگر را از هم تشخیص بدهند و در شغل‌های مختلف و موقعیت‌های مختلف کار کنند و نیازهای یکدیگر را برطرف کنند و زندگی سخت و کسل‌کننده‌ای می‌شد.

فصل دوم

(اعضای خانواده)

درس چهارم

۱- خانواده چگونه به وجود می آید؟

با ازدواج زن و مرد

۲- تعداد اعضای خانواده چگونه زیاد می شود؟

با تولد فرزندان

۳- به نظر شما خانواده‌ی بزرگ چه خوبی‌هایی دارد؟

در خانواده‌ی بزرگ اعضای خانواده به یکدیگر کمک می کنند و در تصمیم‌گیری‌ها نظرهای بیشتری داده می شود و شور نشاط در این خانواده‌ها بیشتر است.

(خانواده‌ام را دوست دارم)

درس پنجم

۱- اعضای یک خانواده باید نسبت به هم چگونه رفتار کنند؟

یکدیگر را دوست داشته باشند و با مهربانی باهم رفتار کنند.

۲- وظیفه‌ی پدر و مادر در خانواده چیست؟

از فرزندان مراقبت و برای آسایش و تربیت بچه‌ها تلاش کنند.

۳- اعضای خانواده چگونه محبت خود را نشان می‌دهند؟

به روش‌های مختلف مانند گل دادن، هدیه دادن و کمک کردن... به یکدیگر نشان می‌دهند. از آن‌ها تشکر کنند. در کارها به آن‌ها کمک کنند. و با ادب و درس‌خوان باشند.

۴- چرا همه‌ی ما دوست داریم در کنار خانواده‌ها زندگی کنیم؟

چون ما، در خانواده آرامش و امنیت داریم و در آن می‌توانیم به‌خوبی رشد کنیم.

۵- شما چه چیزها یا کارهایی را از پدر و مادرتان یاد گرفته‌اید؟

احترام گذاشتن به دیگران، نماز

۶- شما چگونه محبتتان را به پدر و مادر یا کسانی که از شما مراقبت می‌کنند، نشان می‌دهید؟

با احترام گذاشتن و کمک کردن، هدیه دادن، گوش کردن به حرف‌های آن‌ها و درس خواندن

(تغییر در خانواده)

درس ششم

۱- چگونه تعداد اعضای یک خانواده تغییر می کند؟

با تولد هر بچه تعداد اعضای خانواده تغییر می کند و بیشتر می شود.

۲- خانواده های جدید چگونه به وجود می آیند؟

با بزرگ شدن فرزندان و ازدواج آنها.

۳- چگونه پدر و مادر صاحب نوه می شوند؟

با ازدواج فرزندان و بچه دار شدن آنها.

۴- وظیفه ی ما در مقابل پدر و مادرمان یا پدربزرگ و مادربزرگ که پیر شده اند چیست؟

باید به آنان احترام بگذاریم و بامحبت و مهربانی از آنها مراقب کنیم.

۵- به غیر از تغییراتی که در درس گفته شد چه تغییرات دیگری ممکن است در یک خانواده به وجود

بیاید؟

الف) یکی از اعضای خانواده از دنیا برود.

ب) فرزند دیگری به خانواده اضافه شود.

ج) پدر و مادر طلاق بگیرند.

د) بعضی از اعضای خانواده برای تحصیل یا کار به شهر دیگری بروند.

(از بزرگ‌ترها قدردانی کنیم)

درس هفتم

۱- چگونه از مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها قدردانی کنیم؟

با احترام گذاشتن و نگهداری از آن‌ها و گوش دادن به صحبت‌های آنان.

۲- خداوند در قرآن درباره‌ی پدر و مادر چه سفارشی می‌کند؟

به پدر و مادر خود نیکی کنید و هنگامی که پیر شدند با نرمی و مهربانی با آن‌ها صحبت کنید.

۳- منظور مادر بزرگ از این‌که به نوه‌اش گفت: تو دست منی، تو پای منی، تو گوش منی و... چه بود؟

این‌که مادر بزرگ کارهایش را با کمک نوه‌اش انجام می‌داد.

۴- چرا خدا به مادر بزرگ نوه‌ی خوب و مهربانی هدیه داده بود؟

چون زمانی که مادر بزرگ دختری کوچک بود به مادر بزرگش کمک می‌کرده و او هم، در حقش دعا کرده است.

۵- به نظر شما اعضای خانواده حمید، درباره‌ی بردن مادر بزرگ به سفر، چه تصمیمی بگیرند؟ چرا؟

تصمیم بگیرند که مادر بزرگ را همراه خود به سفر ببرند. چون مادر بزرگ دوست دارد همراه خانواده از سفر لذت ببرد.

۶- چرا باید به پدر بزرگ و مادر بزرگ‌ها و افراد سالمند احترام بگذاریم و از آن‌ها قدردانی کنیم؟

چون آنان تمام عمرشان را برای مراقبت و تربیت فرزندان‌شان صرف کرده‌اند و برای موفقیت آن‌ها تلاش کرده‌اند.

۷- پیام قرآنی درباره‌ی پدر و مادر بنویسید؟

و قل لهما قولا کریما «با پدر و مادر خود به نیکی سخن بگو»

فصل سوم

همکاری در خانواده

(چرا باهم همکاری می کنیم؟)

درس هشتم

۱- چگونه بچه‌ها در اردوی تفریحی باهم همکاری می کردند؟

کارها بین خودشان تقسیم کردند و هریک وظیفه‌ای را به عهده گرفت.

۲- اگر قرار باشد همه کارها را یک یا دو نفر انجام دهند چه می شود؟

آنها خسته می شوند و کارها به کندی انجام می گیرد.

۳- اگر شما برادر یا خواهر کوچک تر دارید بگویید در چه کارهایی به او کمک می کنید؟

به او چیزهای جدید یاد می دهیم. او را در پوشیدن کفش، لباس، غذا خوردن و مرتب کردن وسایل کمک می کنیم.

(مقررات خانہی ما)

درس نهم

۱- مقررات یعنی چه؟

مقررات یعنی این که چه کارهایی انجام بدهیم چه کارهایی انجام ندهیم.

۲- معمولاً چه مقرراتی در همه‌ی خانواده‌ها مشترک است؟

احترام گذاشتن به یکدیگر، به موقع انجام دادن تکالیف، مرتب کردن وسایل شخصی.

۳- اگر اعضای خانواده هر یک از این مقررات را رعایت نکنند چه اتفاقی می افتد؟

در خانه بی نظمی ایجاد می شود و آرامش خانواده از بین می رود.

۴- باعث مقررات چه فایده‌ای دارد؟

باعث آرامش خانواده و ایجاد نظم می شود و نیز کارها با سرعت و دقت انجام می گیرد.

فصل چهارم

نیازهای خانواده

(نیازهای خانواده چگونه تأمین می‌شود؟)

درس دهم

۱- خانواده‌ها کالاهای موردنیاز خود را از کجا تهیه می‌کنند؟

از مغازه‌ها و فروشگاه‌ها

۲- مردم چگونه نیازهایشان را تأمین می‌کنند؟

از راه کار کردن، پول به دست می‌آورند و با آن نیازهای خود را تأمین می‌کنند.

۳- درآمد چیست؟

به پولی که از راه کار کردن به دست می‌آید «درآمد» می‌گویند.

۴- پدر و مادر چگونه نیازهای خانواده را تأمین می‌کنند؟

پدر بیرون از خانه کار می‌کند و برای اعضای خانواده وسایل زندگی تهیه می‌کند و مادر هم در خانه کار می‌کند.

۵- شغل زنان در شهر و روستاها چه تفاوتی دارند؟

در شهرها زنان در اداره‌ها و کارخانه، مدرسه یا بیمارستان‌ها کار می‌کنند. ولی در روستاها زنان در دوشیدن شیر دام‌ها، قالی‌بافی یا کشاورزی کمک می‌کنند.

۶- چرا افراد باید شغل‌های مختلف داشته باشند؟

برای اینکه همه‌ی نیازهای مردم جامعه تأمین می‌شود.

۷- اگر همه یک شغل داشته باشند، چه اتفاقی می‌افتد؟

فقط یکی از نیازهای مردم جامعه تأمین می‌شود، بنابراین مردم دچار مشکل می‌شود.

(منابع)

درس یازدهم

۱- منابع طبیعی چیست؟

آب، خاک، گیاهان، جانوران، نفت و فلزات می‌گویند که در طبیعت وجود دارد.

۲- از نفت چه چیزهایی ساخته می‌شود؟

ظروف یک‌بار مصرف، لاستیک خودرو، مواد شوینده، رنگ، نخ مصنوعی، پاک‌کن و وسایل پلاستیکی.

۳- مراحل تولید پارچه را بنویسید؟

ابتدا ز گیاه پنبه یا پشم گوسفند در کارخانه‌ی ریسندگی نخ پشمی یا پنبه‌ای تولید می‌کنند سپس در کارخانه‌ی بافندگی از نخ پشمی و پنبه‌ای پارچه تولید می‌کنند.

۴- برای کشاورزی چه چیز نیاز است؟

آب، خاک و مواد معدنی، نور خورشید.

۵- به جز گیاه پنبه و پشم گوسفند از چه چیزهایی دیگری نخ تولید می‌کنند؟

ابریشم و مواد نفتی.

۶- لباس ما از چه چیزی درست شده است؟

از نخ

۷- غذای ما از چه راه‌هایی به دست می‌آید؟

کشاورزی و دام‌پروری.

۸- برای دام‌پروری به چه چیزهایی نیاز است؟

آب و خاک و گیاهان.

۹- چرا باید از منابع طبیعی خوب استفاده کنیم؟

چون تمام‌شدنی هستند، در ضمن استخراج این منابع پرهزینه است.

۱۰- غذا و لباس و وسایل زندگی ما از چه چیزی به دست می‌آیند؟

منابع طبیعی

۱۱- فلزات چگونه به دست می‌آیند؟

فلزات به صورت سنگ از زیرزمین استخراج می‌شوند.

۱۲- مداد از چه چیزی به دست می‌آید؟

چوب درختان و زغال

۱۳- قاشق و چنگال و کلید از چه چیزی به دست می‌آیند؟

از فلزات (سنگ آهن)

(درست مصرف کنیم)

درس دوازدهم

۱- صرفه جویی یعنی چه؟

یعنی استفاده درست از منابع.

۲- برای درست مصرف کردن از منابع چه کارهایی می توانیم انجام دهیم؟

صرفه جویی کنیم، از مواد و وسایل دورریختنی چیزهای جدید بسازیم وسایل قدیمی قابل استفاده هستند را دوباره استفاده کنیم.

۳- زیاده روی در مصرف را چه می گویند؟

اسراف.

۴- اسراف یعنی چه؟

استفاده نادرست و بیش از اندازه نعمت خدا.

۵- پس انداز کردن یعنی چه؟

یعنی مقداری از هر چیزی، مثل پول را برای مواقع ضروری ذخیره کنیم.

۶- چگونه می توان از منابع طبیعی محافظت کرد؟

منابع را درست و به اندازه مصرف کنیم.

۷- چرا وقتی غذا می خوریم از خداوند تشکر می کنیم؟

چون همه ی این نعمت ها را خدای مهربان به ما بخشیده است.

۸- چند نمونه از اسراف را نام ببرید؟

زیاده روی در مصرف مواد غذایی ، در مصرف برق، گاز و آب و نمونه های بسیار دیگر.

۹- چرا باید از منابع طبیعی درست استفاده کنیم؟

چون استخراج منابع طبیعی بسیار پرهزینه است ، چون منابع طبیعی تمام شدنی هستند چون استخراج مواد از منابع طبیعی بسیار پرزحمت است.

(بازیافت)

درس سیزدهم

۱- بازیافت چیست؟

از موادی که قبلاً استفاده شده دوباره چیز جدیدی بسازیم برای مثال قوطی‌های فلزی استفاده شده را در کوره حرارت می‌دهند و ذوب می‌کنند و ز آن کالای جدیدی می‌سازند.

۲- پدر و مادر چگونه می‌توانند از مصرف زیاد منابع طبیعی جلوگیری کنند؟

حداکثر استفاده را از منابع داشته باشند و اسراف نکنند.

۳- چگونه از کاغذهای دور ریخته شده دوباره استفاده کنیم؟

کاغذهای دور ریخته شده را با دستگاه مخصوص خمیر می‌کنند و دوباره با آن کاغذ درست می‌کنند.

۴- ما چه کمکی در رابطه با بازیافت می‌توانیم انجام دهیم؟

زباله‌های بازیافتی خشک را با زباله‌های دیگر مخلوط نکنیم تا آلوده نشود.

۵- بهترین توصیه برای حفظ منابع طبیعی کدام است؟

درست و اصولی و به‌اندازه مصرف کنیم.

۶- چه نوع زباله‌هایی را می‌توان بازیافت کرد؟

زباله‌های خشک مانند: بطری‌های خالی، کاغذ باطله، کارتون خالی، وسایل فلزی، شیشه‌های خالی.

۷- زباله چیست؟

به موادی که مانند پوست میوه، باقیمانده مواد غذایی، کاغذ جعبه مقوایی، چیزهای کهنه و شکسته شده و چیزهایی که دور می‌ریزیم.

۸- چرا جمع شدن زباله برای سلامتی ما ضرر دارد و خطرناک است؟

چون باعث آلودگی محیط‌زیست و همچنین باعث انتقال بیماری و تولید میکروب می‌شود.

۹- دو روش بهداشتی دفع زباله را نام ببرید؟

سوزاندن و دفن کردن.

۱۰- برای بیرون گذاشتن زباله چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟

باید زباله‌ها را داخل کیسه دربسته قرار دهیم، زباله‌های تر و خشک و حتی نان خشک را مخلوط نکنیم، سر ساعت مشخص شده به محل جمع‌آوری زباله‌ها ببریم.

فصل پنجم: خانه‌ی ما

(خانه‌ام را دوست دارم)

درس چهاردهم

۱- کارکردهای مختلف خانه را ذکر کنید؟

خانه محل امن است در خانه استراحت می‌کنیم و می‌خوابیم ، دورهم جمع می‌شویم و گفت‌وگو می‌کنیم و خدا را عبادت می‌کنیم و مشکلات خود را باهم فکری حل می‌کنیم و در کارها باهم مشورت می‌کنیم.

۲- چرا همه‌ی ما به خانه نیاز داریم؟

چون برخی نیازها در خانه برطرف می‌شود.

۳- خانه کدام نیاز ما را برطرف می‌کند؟

نیاز به محبت و مهربانی دیگران، رفع گرسنگی، هم‌دلی و باهم بودن، امنیت، آرامش، تکیه‌گاه غم و ناراحتی، گفت‌وگو، خوابیدن، استراحت، عبادت، شکر گذاری و دیدن برنامه تلویزیون.

۴- چرا اعضای خانواده دورهم جمع می‌شوند؟

باهم گفت‌گو کنند و مشکلات هم را برطرف کنند.

(خانه‌ها باهم تفاوت دارند)

درس پانزدهم

۱- چرا شکل خانه‌های ایران باهم دیگر فرق دارد؟

چون مردم در مکان‌های مختلف با آب‌وهوای متفاوت زندگی می‌کنند.

۲- معمولاً در خانه‌های حیاط دار چند خانواده زندگی می‌کنند؟

یک خانواده

۳- در شهرهای بزرگ نیاز مردم به خانه چگونه برطرف شده است؟

با آپارتمان

۴- چرا عشایر در چادر زندگی می‌کنند؟

برای این که بتوانند به هنگام کوچ به راحتی خانه‌های خود را جابه‌جا کنند.

۵- عشایر چه کسانی هستند و در کجا زندگی می‌کنند؟

عشایر مردمی هستند که شغل آن‌ها دام‌پروری است و برای یافتن چراگاه برای دام‌ها به‌طور مرتب از یک منطقه به منطقه‌ی دیگر کوچ می‌کنند و در چادر زندگی می‌کنند.

۶- چرا در مناطق پرباران سقف خانه‌ها را شیب‌دار می‌سازند؟

برای اینکه آب باران به راحتی از روی سقف به زمین بریزد و باعث خرابی خانه نشود.

۷- انواع خانه‌ها در ایران نام ببرید؟

خانه‌های حیاط دار، خانه‌های آپارتمانی، عشایری، روستایی، خانه‌های گنبدی ناحیه‌ی گرم، خانه‌های شیب‌دار جاهای پرباران و خانه‌های سنگی

۸- چرا در خانه‌های مناطق گرم از بادگیر استفاده می‌شود؟

برای خنک کردن هوای خانه

۹- مردم کدام منطقه سقف خانه‌ها را گنبدی می‌سازند؟

مردم ساکن در مناطق گرم

(خانه‌های شما چه شکلی است؟)

درس شانزدهم

۱- خانه‌های قدیمی و خانه‌های جدید چه تفاوت‌هایی باهم دارند؟

خانه‌های قدیمی حیاطی بزرگ داشتند که در وسط آن حوض بزرگی وجود داشت که در اطراف آن حوض هم باغچه بود. این خانه‌ها چندین اتاق داشتند که اکثر اتاق‌ها به حیاط پنجره داشتند. خانه‌های قدیمی گاز کشی و برق کشی نبود و بعضی‌ها حمام هم نداشتند. جمعیت زیادی در این خانه‌ها ساکن بودند. ورودی بیشتر این خانه‌ها راهرو یا دالانی باریک و طولانی بود. اما خانه‌های جدید هم از نظر مساحت خیلی کوچک‌تر شده‌اند و هم از نظر تعداد اتاق‌ها حتی مساحت اتاق‌ها هم کمتر شده که البته از نظر تعداد افراد خانوار نیز نسبت به قبل تعداد کمتر است. خانه‌ها آب‌لوله‌کشی، گاز شهری، خط تلفن، برق و... دارد و از نظر زیبایی نسبت به خانه‌های قدیمی شاید شکل‌تر باشند.

۲- خانه‌های ما توسط چه کسانی ساخته شده است؟

مهندس نقشه‌کش، معمار، بنا، کارگر، لوله‌کش، گچ‌کار، برق‌کش، مهندس ناظر و....

۳- بنا و کارگرها کدام کارهای خانه‌ی ما را انجام داده‌اند؟

ساختن اعم از دیوارچینی، اتاق‌ها، گچ‌کاری و کاشی‌کاری و....

۴- چرا در ورودی خانه‌های قدیمی راهروی بود؟

برای اینکه وقتی کسی وارد خانه می‌شود و درب حیاط را باز می‌کند داخل حیاط و اتاق‌ها دیده نشود و به چشم رهگذران نیاید.

۵- نقشه ساختمان و خانه را چه کسی رسم می‌کند؟

مهندس ساختمانی

۶- بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین مکان در اکثر خانه‌ها چه جاهای هستند؟

معمولاً سرویس‌های بهداشتی کوچک‌تر و اتاق پذیرایی (مهمان‌خانه) بزرگ‌تر از جاهای دیگر هستند.

(از خانه محافظت کنیم)

درس هفدهم

۱- وظیفه‌ی مأموران آتش‌نشانی چیست؟

کمک کردن و امداد رسانی به مردم که با حادثه روبه‌رو شده‌اند، اعم از آتش‌سوزی، سقوط در چاه یا گودال، گیر کردن در آسانسور و...

۲- مراحل کار آتش‌نشان‌ها را بنویسید؟

- الف) دریافت اطلاعات از راه‌های مختلف اعم از: تماس تلفنی، رایانه، دوربین‌های نصب‌شده در مناطق مختلف و...
ب) آماده شدن آتش‌نشان‌ها باری حضور در مکان وقوع حادثه (پوشیدن لباس و همراه داشتن لوازم)
ج) حرکت کردن به طرف محل حادثه با ماشین‌های آتش‌نشانی دارای امکانات اطفای حریق
د) خاموش کردن آتش یا برطرف کردن مشکلی که پیش آمده و کمک به مصدومین حادثه.
- ۳-.....موجب بروز اکثر حادثه‌ها است.

رعایت نکردن نکات ایمنی.

۴- شعله‌ی بخاری و لوازم گازسوز باید چه رنگ باشد؟

آبی

۵- اگر شعله‌ی لوازم گازسوز ما زردرنگ باشد چه اتفاقی می‌افتد؟

اگر شعله بجای اینکه به رنگ آبی باشد زردرنگ بودن نشانه‌ی این است که بد سوزی صورت می‌گیرد و گازهای سمی تولید می‌شود.

۶- زمانی که می‌خواهیم بخاری نصب کنیم چه موارد ایمنی را باید رعایت کنیم؟

الف) دودکش مناسب داشته باشیم. ب) پشت‌بام روی دودکش، کلاهک بگذاریم. ج) شیلنگ گاز را بررسی کنیم که نشستی نداشته و یا سوراخ نباشد.

۷- استفاده از ترقه و مواد آتش‌زا چه خطراتی دارد؟

الف) موجب بروز آتش‌سوزی و انفجار می‌شود. ب) موجب سوختگی یا صدمه دیدن می‌گردد. ج) انواع خسارات مالی و جانی را ممکن است ببار بیاورد.

۸- اگر هنگامی که وارد خانه شویم بوی گاز را احساس کنیم چه کارهایی را باید انجام دهیم؟

الف) شیر اصلی گاز را ببندیم.

ب) پنجره‌ها را باز کنیم.

ج) با پارچه یا حوله‌ی خیس به آرامی سعی کنیم گازها را به طرف پنجره بیرون اتاق هدایت کنیم.

د) روشن کردن لوازمی مثل اجاق گاز، بخاری و.... خودداری کنیم. (آتش روشن نکنیم).

ه) هرگز کلید برق را نزیم (روشن، خاموش نکنیم) و برق خانه را قطع نکنیم (از طریق کنتور برق که همیشه در ورودی ساختمان است).

۹- چه کارها یا عواملی موجب برق گرفتگی یا آتش سوزی می شوند؟

الف) قدیمی بودن و شکسته بودن کلید و پریز برق و..... برقی. ب) استفاده نکردن از کنتور برق. ج) دستکاری کردن کنتور برق. د) سیم کشی نادرست و غیراصولی. ه) پوسیدگی و یا غیراستاندارد بودن سیم‌ها، کلید و پریزها و.... و خرابی لوازم برقی که از آنها استفاده می کنیم. ز) استفاده کودکان از لوازم گرمازا بدون هماهنگی والدین، روشن کردن آتش داخل اتاق‌ها، آویزان کردن لباس‌ها کنار بخاری و.... و به طور کلی رعایت نکردن موارد ایمنی موجب بروز حادثه‌های تلخی خواهد شد.

۱۰- چگونه می توانیم از خانه‌های خود مراقبت کنیم؟

با رعایت کردن کلیه نکات ایمنی در کلیه مراحل (از زمانی که در حال ساخت ساختمان هستیم تا زمانی که در آن زندگی می کنیم).

۱۱- نکات ایمنی به چه کارهایی گفته می شود؟

به طور کلی به تمام کارهایی که برای حفظ سلامتی و پیشگیری از وقوع حوادث باید انجام بدهیم و کارهایی که نباید انجام بدهیم نکات ایمنی می گویند.

۱۲- برای تماس گرفتن با آتش نشانی چه شماره‌ای را باید بگیریم؟

شماره‌ی ۱۲۵

فصل ششم

مدرسه ما

(مدرسه دوست‌داشتنی ما)

درس هجدهم

۱- خانه دوم دانش آموزان کجاست؟

مدرسه.

۲- چه افرادی در یک دبستان یا مدرسه کار می‌کنند؟

مدیر، معاون یا معاونین، آموزگاران یا دبیران، مربی ورزش، مربی بهداشت، دفتردار، سرایدار، خدمتگذار و...

۳- مسئول اصلی یک مدرسه چه کسی است؟

مدیر.

۴- چه کسی مسئول برقراری نظم و... در مدرسه است؟

ناظم و معاونین.

۵- چه مکان‌هایی در یک مدرسه وجود دارد؟

کلاس‌های درس، دفتر آموزگاران یا دبیران، اتاق مشاوره، نمازخانه کتابخانه، سالن اجتماعات یا برگزاری مراسم، سرایدار، انبار، اتاق بهداشت، آزمایشگاه و کارگاه، اتاق ورزش، سرویس بهداشتی و....

۶- کدام یک از مکان‌های یک مدرسه مناسب برای مطالعه کردن و یا امانت گرفتن کتاب است؟

کتابخانه‌ی مدرسه

۷- مدیر مدرسه چه وظایفی دارد؟

مدیر مدرسه مسئول اصلی تمام امور مدرسه است و بر کارهای بقیه پرسنل نظارت دارد، مدیر مدرسه مسئول رسیدگی به امور مالی، اجرایی، آموزشی و... است.

۸- معاون مدرسه چه وظایفی دارد؟

بعد از مدیر معاون مدرسه مسئول رسیدگی به امور آموزشی و پرورشی است و برنامه‌های آموزشی و... مدرسه را در طول سال تحصیلی پیش‌بینی و اجرا می‌کند.

۹- آموزگاران چه وظیفه‌ای در مدرسه دارند؟

وظیفه‌ی خطیر تدریس، تعلیم و تربیت و راهنمایی دانش آموزان در امور مختلف.

۱۰- وظیفه‌ی مربی تربیتی چیست؟

برگزاری مراسم‌های مختلف به مناسبت‌های مختلف در طول سال تحصیلی، برگزاری مسابقات پرورشی (مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم و...)

۱۱-سرایدار چه وظیفه‌ای دارد؟

حفظ و نگهداری اموال مدرسه.

۱۲-خدمتکار چه وظایفی دارد؟

نظافت، کلاس‌ها و سالن و....مدرسه

۱۳-چه کارهای مفیدی در مدرسه انجام می‌شود؟

آموزش و یاددهی دروس به دانش آموزان پایه‌های مختلف، انجام فعالیت‌های پرورشی و قرآنی، برگزاری کلاس‌های فوق‌العاده موردنیاز، برگزاری مسابقات ورزشی و....

۱۴-در مدرسه چه چیزهایی یاد می‌گیریم؟

نکات علمی و آموزشی، مهارت‌های زندگی، دوستی و همدلی با دیگران، نحوه‌ی درست برقراری ارتباط با دیگران، کارهای هنری و مذهبی و....

۱۵-چرا مدرسه مکان خوبی برای دانش آموزان است؟

زیرا در مدرسه می‌توانند به دنبال کسب علوم و دانش باشند. زندگی کردن را یاد بگیرند، مهارت‌های خود را کشف کرده تا برای زندگی آینده آماده باشند، استعدادهایشان را شکوفا کنند و پرورش بدهند.

۱۶-دانش آموزان در کدام مکان از مدرسه مراسم مذهبی برپا می‌کنند و یا نماز و قرآن می‌خوانند؟

در نمازخانه‌ی مدرسه.

۱۷-در آزمایشگاه مدرسه چه فعالیت‌هایی صورت می‌گیرد؟

انجام آزمایش تحقیق و پژوهش

۱۸-چرا همه‌ی کارکنان یک مدرسه باهم همکاری می‌کنند؟

تا بچه‌ها درس بخوانند و چیزهای جدید یاد بگیرند و اوقات خوبی در مدرسه داشته باشند.

(مکان‌های مدرسه را بشناسیم)

درس نوزدهم

۱- آیا مدرسه هم مانند خانه مقررات خاصی دارد؟

بله هر قسمت از مدرسه مقررات مخصوصی دارد.

۲- مقررات مدرسه چه فایده‌ای برای ما دارد؟

الف) بعضی مقررات موجب حفظ سلامتی ما می‌شوند.

ب) بعضی مقررات را برای احترام به دیگران رعایت کنیم.

۳- موقع خرید از فروشگاه مدرسه چه مقرراتی را باید رعایت کنیم؟

الف) صف ببندیم و شلوغ نکنیم.

ب) مواظب بچه‌های کوچک‌تر باشیم.

ج) پوست خوراکی‌ها و... را داخل حیاط مدرسه نیندازیم.

د) نظم را رعایت کنیم و وقتی در صف هستیم سروصدا نکنیم تا نوبت به ما برسد.

ه) پس از خرید از صف خارج شویم تا بقیه هم بتوانند خرید کنند.

۴- وقتی سر کلاس هستیم چه مقرراتی را باید رعایت کنیم؟

الف) موقعی که معلم درس می‌دهد حرف نزنیم و گوش بدهیم.

ب) هیچ‌گاه درگوشی با همدیگر حرف نزنیم.

ج) کسی را مسخره نکنیم.

د) بدون اجازه وارد کلاس نشویم و از کلاس بیرون نرویم.

(خانه‌ی شما کجاست؟)

درس بیستم

۱- نشانی خانه بیانگر چه چیزی است؟

نشانی خانه به ما می‌گوید که آن خانه در کجا قرار دارد، نام خیابان، نام کوچه و شماره‌ی خانه، نشانی آن خانه هستند.

۲- پلاک خانه‌ها را چه کسانی نصب می‌کنند؟

مأموران شهرداری.

۳- چگونه پستی‌چی‌ها خانه‌ی کسانی که برایشان نامه آمده است را پیدا می‌کنند؟

از روی نشانه خانه.

(جهت‌های اصلی)

درس بیست و یکم

۱- جهت‌های اصلی را نام ببرید؟

شمال - جنوب - مغرب - مشرق.

۲- مشرق و مغرب به چه جهت‌هایی گفته می‌شود؟

به جهتی که هر روز صبح خورشید از آنجا طلوع می‌کند «مشرق» و به جهتی در پایان روز خورشید غروب می‌کند «مغرب» می‌گویند.

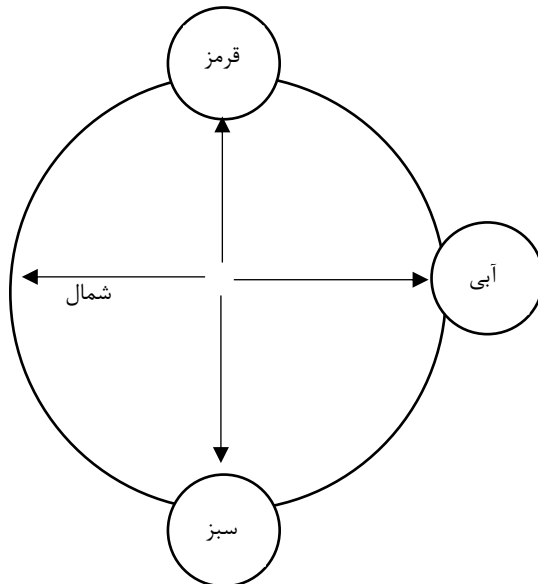
۳- چگونه می‌توانیم در یک روز آفتابی جهت‌های شمال و جنوب را پیدا کنیم؟

در یک روز آفتابی اگر طوری بایستیم که دست راست ما به طرف مشرق و دست چپ ما به طرف مغرب باشد، آنگاه روبه روی ما «شمال» و پشت سر ما «جنوب» است.

۴- جهت‌ها چه کمکی به ما می‌کنند؟

جهت‌ها به ما نشان می‌دهند که هر مکان در کجا قرار دارد.

۵- با توجه به تصویر مقابل جهت شمال نشان داده است جهت‌های اصلی دیگر را بنویسید؟

دایره ی آبی سمت جنوب

دایره ی قرمز سمت مشرق

دایره ی سبز سمت مغرب

(پست)

درس بیست و دوم

۱- چه چیزهایی را می توان از طریق پست از جایی به جایی دیگر فرستاد؟

نامه، کتاب، مجله، برخی کالاهای تجاری سبک و کم حجم و.....

۲- آیا هر یک از مأموران اداره پست نامه های قسمت های مختلف شهر را می رسانند؟

خیر، در اداره پست شهرها را به مکان ها و قسمت های مختلفی تقسیم می کنند، نامه هایی را که از شهرهای دیگر می رسند ابتدا در قفسه یا کمد مخصوص به آن منطقه قرار می دهند سپس هر مأمور اداره پست که مخصوص منطقه ای خاص می باشد نامه های منطقه ای خود را برمی دارد و به محل می برد.

۳- آیا در حال حاضر نیز مانند قدیم فقط از اداره پست برای رساندن نامه استفاده کنیم؟

خیر، امروزه مردم به وسیله رایانه در زمانی بسیار کوتاه برای یکدیگر نامه می فرستند.

۴- پروانه می خواهد نامه ای برای برادرش که در

شهری دیگر در دانشگاه درس می خواند بفرستد با

شماره های ۱ و ۲ و ۳ روی تصویر مقابل نشان دهید

که به ترتیب، محل نوشتن آدرس خودش، آدرس

برادرش و محل چسباندن تمبر کجای پاکت نامه

است؟

The diagram shows a rectangular envelope with several fields for labeling. On the left side, there are three horizontal lines for the recipient's address, with the label 'آدرس فرستنده:' (Sender's address) above them. Below these lines is a field for the sender's name and address, labeled 'مبدأ: کدپستی:' (Origin: Postcode). On the right side, there is a rectangular box labeled 'محل الصاق تمبر' (Postage stamp location). At the bottom, there are three horizontal lines for the recipient's address, with the label 'آدرس گیرنده:' (Receiver's address) above them. Below these lines is a field for the recipient's name and address, labeled 'مقصد: کدپستی:' (Destination: Postcode).

۵- در قسمت.....پاکت نامه باید تمبر را بچسبانیم.

سمت راست بالای پاکت.

۶- هر خانه غیر از نشانی یک.....هم دارد که باید روی یک پاکت نامه نوشته شود.

کد پستی.

(ایمنی در کوچه و خیابان)

درس بیست و سوم

۱- هنگامی که از منزل خارج می‌شویم چه نکات ایمنی را باید رعایت کنیم؟

الف) با یاد خدا از خانه خارج شویم.

ب) هرگز با افراد غریبه حرف نزنیم و با آن‌ها جایی نرویم و از آن‌ها چیزی نگیریم.

ج) هنگام عبور از عرض خیابان از قسمت خط‌کشی عبور کنیم.

د) به چراغ عابر پیاده توجه کنیم.

ه) در پیاده‌رو راه برویم و در طول خیابان قدم نزنیم.

و) موقع راه رفتن جلو خود را نگاه کنیم و مشغول کاری دیگر باشیم.

۲- هنگامی که با سرویس به مدرسه می‌رویم چه نکات ایمنی را باید رعایت کنیم؟

الف) با راننده حرف نزنیم و حواس او را پرت نکنیم.

ب) تا وقتی اتومبیل کاملاً توقف نکرده درب را باز نکنیم و پیاده نشویم.

ج) هیچ‌گاه از سمت چپ (درب طرف راننده) سوار یا پیاده نشویم.

د) دست و پا سرخود را از پنجره بیرون نیاوریم.

۳- اگر لازم باشد که هنگام شب از خانه خارج شوید چه نکاتی را باید رعایت کنید؟

الف) برای عبور از کوچه و خیابان لباس روشن بپوشیم یا از شب‌رنگ و کاغذ سفید استفاده کنیم.

۴- تابلوهای راهنمایی و رانندگی به چه منظوری نصب شده‌اند؟

برای وسایل نقلیه و نیز عابران پیاده نصب شده‌اند تا با توجه به آن‌ها به‌طور صحیح در خیابان رفت‌وآمد انجام

گیرد و یا در جاده‌ها رانندگی کنیم.

۵- هر یک از تابلوهای زیر چه نشانه‌ای هستند و چه پیامی برای ما دارند؟

بوق زدن ممنوع

ایست

عبور عابر پیاده ممنوع

عبور دوچرخه سوار ممنوع

ورود ممنوع

ایستگاه اتوبوس

خطر

محل عبور دانش آموزان

محل عبور عابر پیاده

۶- چراغ راهنمای عابرین پیاده چند رنگ دارد؟ و روشن شدن هر رنگ نشانه‌ی چیست؟

۲ رنگ : الف) رنگ قرمز به نشانه ایستادن و عبور نکردن است.

ب) رنگ سبز به نشانه‌ی اینکه عابر پیاده می‌تواند عبور کند.

۷- چراغ راهنمایی مخصوص وسایل نقلیه چند رنگ دارد و هر رنگ نشانه چیست؟

۳ رنگ : الف) قرمز (نشانه‌ی اینکه وسایل نقلیه باید پشت خط عابر پیاده توقف کنند و اجازه بدهند عابریم پیاده عبور کنند).

ب) زرد (به معنی احتیاط کامل برای ماشین‌ها و موتورسیکلت ایست پشت خط عابر پیاده و قبل از چهارراه است و وسایلی که از چهارراه عبور کرده‌اند فرصت داشته باشند به طرف دیگر برسند).

ج) و سبز به این معنی است که وسایل نقلیه حق عبور دارند.

۸- چگونه باید از خیابان عبور کنیم؟

بهتر است در جاهایی از خیابان عبور کنیم که تابلو، محل عبور عابر پیاده و یا خط‌کشی دارد. برای عبور از خیابان باید ابتدا از پشت جدول خیابان بایستیم و به سمت چپ نگاه کنیم وقتی مطمئن شدیم که اتومبیلی نمی‌آید تا وسط خیابان رفته و روی خط وسط بایستیم سپس به سمت راست نگاه کرده و اگر اتومبیل یا وسیله‌ی نقلیه‌ای نیامد با احتیاط به طرف دیگر خیابان برویم.

۹- در خیابان‌های پر عرض و شلوغ شهرهای بزرگ بهترین راه عبور از خیابان چه راهی است؟
عبور از روی پل عابر پیاده.

۱۰- پلیس راهنمایی و رانندگی چه کمکی به مردم می‌کند؟

پلیس به همه‌ی مردم کمک می‌کند تا قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت کنند به آن احترام بگذارند.

۱۱- برای تماس با پلیس با چه شماره‌ای باید تماس بگیریم؟

شماره‌ی ۱۱۰

۱۲- اگر در خانه یا بیرون از خانه با مشکلی برخورد کردیم از چه کسی می‌توانیم کمک بگیریم؟

از پلیس